

DEZINFORMACJA ZDROWOTNA

Dezinformacja to fałszywa bądź wprowadzająca w błąd treść, która jest tworzona lub rozpowszechniana celowo, z zamiarem oszukania odbiorców bądź pozyskania określonych korzyści. W obszarze zdrowotnym niesie ona szczególne ryzyko, bo może wpływać na decyzje dotyczące leczenia czy profilaktyki. Może skutkować m.in. pogorszeniem stanu zdrowia, opóźnioną diagnozą czy zwiększeniem ryzyka poważnych powikłań.

Dezinformacja zdrowotna może przybierać formę:

- ▶ Fałszywych porad medycznych,
- ▶ Rozpowszechniania treści podważających zasadność, bezpieczeństwo i skuteczność sprawdzonych metod leczenia i badań diagnostycznych,
- ▶ Promowania leków, suplementów, diet lub terapii o rzekomym „cudownym” działaniu.

Jak rozpoznać dezinformację zdrowotną?

► Sensacyjne nagłówki i teorie spiskowe

Emocjonalne tytuły sugerujące tajemnice skrywane przez lekarzy oraz towarzyszące im narracje o spiskach i tajnych metodach leczenia – to popularne techniki manipulacji.

► Brak źródeł lub manipulowanie danymi

Jeśli autor powołuje się na anonimowych „niezależnych naukowców”, nie podaje źródła danych lub przedstawia je wybiórczo, bez wyjaśnienia, co dokładnie oznaczają – należy zachować ostrożność.

► Obietnice wyjątkowo szybkich i spektakularnych efektów

Deklaracje natychmiastowego wyleczenia bez badań lub konsultacji z lekarzem są praktycznie zawsze fałszywe. Powinny być wyraźnym sygnałem ostrzegawczym.

► Fałszywe autorytety

Osoby przedstawiające się jako lekarze lub eksperci, głoszący rzekomo przełomowe sposoby leczenia, w rzeczywistości mogą nie mieć żadnych kwalifikacji. Mogą to też być fikcyjne profile, prezentujące nieistniejące w rzeczywistości postaci, wygenerowane dzięki narzędziom sztucznej inteligencji.

O czym warto pamiętać?

- ▶ Sprawdzaj źródło informacji – upewnij się, kto jest jej autorem i czy powołuje się na wiarygodne instytucje medyczne lub badania naukowe.
- ▶ Weryfikuj kwalifikacje osób udzielających porad medycznych. Posiadanie prawa wykonywania zawodu lekarza możesz sprawdzić w Centralnym Rejestrze Lekarzy Naczelnej Izby Lekarskiej (rejestr.nil.org.pl). Zwracaj uwagę, czy nie widnieje tam adnotacja o jego zawieszeniu lub zrzeczeniu się go.
- ▶ Nie ufaj „cudownym” obietnicom i weryfikuj informacje – jeśli dana wiadomość jest prawdziwa, znajdziesz ją także na stronach renomowanych instytucji zdrowia.
- ▶ Nie podejmuj decyzji zdrowotnych pod wpływem emocji – strach i presja czasu nie są dobrymi doradcami.
- ▶ Nie udostępniaj niesprawdzonych treści – zanim podasz informację dalej, upewnij się, że jest rzetelna.
- ▶ **Konsultuj się ze specjalistami – w sprawach zdrowia najpewniejszym źródłem informacji jest lekarz lub farmaceuta.**

Więcej informacji →

